

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENO-PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Saksor, president Louis Benodik, treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list sa Ameriko	Za New York sa celo leto	\$7.00	
in Kanado	\$6.00	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00	Za nisočemstvo sa celo leto	\$7.00
Za četrt leta	\$1.50	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" iskaja vsaki dan izvzemski nedelj in praznikov.

Dopisi bres podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembni kraju naravnih krov, prosimo, da se nam tudi prejme bivališče naznani, da hujte najdemo naslovnika.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

IZOLIRANA ROMUNSKA

Romunska vlada, ki se je v zadnjem času dvignila v led proti kmetom v Kijevu iz udobnosti korupcije mlakute na višek žalostnega slovesa, išče zopet enkrat zavezuje. Obisk Čehrića v Varšavi, ki je zaenkrat izločil nevarnost rusko-poljske vojne, je učinkoval na vladne kroge v BiH kratek kot strela iz jasnega neba. Romunska vlada se vidi naenkrat izvenpolitično popolnoma izolirano ter steza na vse strani svoje tilnike, da sklene nova prijetljstva.

Romunska, dežela najtemnejše reakcije, dežela, ki je glede provokaterjev, volunov in delavskih zaščedovanj daleč prekošla celo caristično Rusijo blaženega sponina, ter zasluži že iz tega razloga spoštovanje svetovne reakcije, nima danes, v nasprotju z drugimi reakcijarnimi državami, niti enega prijatelja in zaupnika. In kaj pomenja prijatelj v potrebi, se je pokazalo še pred kratkim ob priliki bolgarsko-grškega konfliktu. Nekaj dni se je nahajala bolgarska vlada Zankova v strašnih skriptih. Grške čete so prekoracle bolgarsko močjo in Jugoslaviju, ki je stala s puško pri negi, da v ugodnem trenutku izvrši svoj javno začeteni cilj — zasedenje Sofije. Niti najmanjšega dvoma ne more biti, da je pomenjal "dogodek" tako za Bolgarsko kot za Grško igranje z ognjem. Provociran je bil od obeh vlad v enaki meri in iz enakih interesov. Obe vladista skušali s tem "dogodkom" ojačati svoje stališče v inozemstvu. Ko pa je prihajalo na dan, da bo imel "dogodek" resne posledice, sta se zbadili oba vlad, posebno pa vlada Zankova, posledie ter se obrnili na ligo svetovne reakcije, ali Ligo narodov za pomoč. Čeprav je tudi na Grškem na kraljni vladi, koje reakcijarna stremljenja so vzvišena nad vsak dvom, se je zavzeja v tem konfliktu celo svetovna reakcija za Bolgarsko. Svetovalna reakcija je ravnokar dokazala, da se zanima za dogodek na Bolgarskem.

Če vzamemo vpoštev simpatije cele svetovne reakcije za Bolgarsko, razumemo tudi, da si je naprimer Briand, ki je imel dovolj domačih skrb, — krizo v Parizu in upor v Damasku, na vse krije prizadeval, da obvaruje vlado Zankova pred katastrofo. Vsprije vsega tega je tem bolj nerazumljivo obmašanje reakcijarnih držav napram Romunski ki glede preganjanja delavev gotovo ne zastaja na Bolgarskem.

Vsek učinek pa ima svoj vzrok ter ga mora imeti. Tudi izoliranje Romunske ima svoje dobre vzroke.

Vlada Zankova na Bolgarskem pozna svoje slabosti. Ve, da je sovražena v domači deželi od več kot devetdeset odstotkov prebivalstva in da ima tudi v sosednjih državah, Jugoslaviji in Grški, ne-spravljiva sovražnika. Ker pa se bolgarska vlada, ker se bolgarska buržuazija zaveda tega, se je odločila za razdelitev plena z mednarodnim kapitalom in s tem si je tudi pridobilna naklonjenost svetovne reakcije. Vlada Zankova postavlja naumre na temelju pravilnega spoznanja, da je oni, ki je neposredno sovdelečen pri dobičku in plenu, konzakone najbolj zanesljivi in varni prijatelj.

Povsem drugačna pa je politika romunskih bojarjev ali veleposlankov. Ti bojarji drže deželo v svojih krempljih, iztiskajo iz prebivalstva zadnjo kapljico krv ter se nenesati v svoji pohlepnosti. Trdno so namenjeni vtakniti celi plen v svoje lastne žepne in ujih cilj je izviniti z deželi celi inozemski kapital. Dosedaj so izrinili celi v deželi investirani italijanski kapital ter tudi del ameriškega, angleškega in francoskega kapitala. Tam kjer pride vpotrjev kapital manjših držav, se poslužuje romunski liberalci, kot se imenujejo bojarji sedanj resnični vladarji Romunske, celo prisilnega razpostrovjanja. V svoji pohlepnosti in roparski politiki uničujejo celo industrije, ki se nahajajo v razvojnem štadiju. Cela dežela gre lahko gospodarski k vragu, samo da bodo njih žepi napolnjeni.

Kapital pa ni na nobeni točki tako občutljiv kot tam, kjer ge za dobičke. Dočim se goji največje simpatije z Romunsko kot trdnjavno reakcije, pokažejo romunskemu finančnemu ministru vrata, kaderkoli naprosi za kako posojilo, — kar se zgodi po parkrat na leto. Svetovalna reakcija vidi v Romunski varuhu evropske civilizacije in prvoroditelja proti boljševizmu "barbarstu", a sovraži požrečne bojarje, ki sami izkorisčajo deželo, ne da bi dovolil sovdelečno mednarodnega kapitala.

Raditega je danes Romunska osamljena in celo Italija noče odobriti ropa Besarabije, katerega so izvzeli romunski bojarji.

Iščem rojaka Mr. JANA RAND.

Imam za njega pismo iz starega kraja. Njegov zadnji naslov se je glasil: Jan Rand, 1375 41. St., Cleveland, Ohio. Ako kdo od cenjenih rojakov ve kaj o njegovem sedanjem bivališču, prosim naj mi jo sporoči, za kar bom dotičnemu zelo hvalezen. — Ignat Snyder, Box 52, Cabin Creek Jct., W. Va.

Novecija Prodajalna Perla
Najboljši časni
POŠTOLJJE BLAGO
in naše prodajalne
debelo. Lahko dobiti
celo pakano in
sto mehko perje. Mi prodajamo na
debelo ter vedno sveže in čisto bla-
go, ne pa prelejano kot v drugih
državah. Pošljiamo po Ameriki
in Kanadi. Plačite po BREZPLAČNE
usorje perja in druga podrobnosti.

ALBERT STETZ, Dept. 2,
138 Passaic St., Passaic, N. J.

(2x 14,16)

DANSKI KRALJ PRED KINEMATOGRAF-
SKIM APARATOM

Pred kratkim so kinematografovani danskog kralja Christiana X. Njegove slike bodo izkazane po danskih šolah. Na desni je švedski princ Karl, predsednik mednarodne družbe Rdečega Kriza.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslov Bureau.)

TEDEN POSVEČEN VZGOJI.

Kakor v prejšnjih letih, tako je tudi letos predsednik Združenih držav izdal proglaš, s katerim opozarja na potrebe vzgoje in poziva vse javne činitelje in vse državljane sploh, da prispevajo k temu, da bodo ameriški vzgojevalni teden doba posebne vzajemne vzpodhrude k prosveti, od katere je odvisen napredek naroda. — Ameriški vzgojevalni teden se vrši od 16. do 22. novembra.

V svoji proklamaciji je predsednik poudarjal: — Z vsemi silami si je treba prizadevati, da se vsak otrok v tej deželi preskrbuje s polno mero vzgoje, ki jo zahteva njegova potreba in zmožnost; nihče ne bi smel živeti v nevednosti. Vsenarodna kampanje, ki so se v zadnjih letih vrstile v svetu večje navednosti o potrebi splošne vzgoje, v svetu podpiranja šolske oblasti in dobre šolske zakonodaje, so prinesle mnoge koristi. Take vzpodhrude so zdrave in treba jih je nadaljevati. —

V zvezi z ameriškim vzgojevalnim tednom, ko naj vsakdo obravi svoje misli na potrebo vzgoje in prosvete, je primerno, da navedemo na kratko misli nekaterih znanih Amerikanecov o naravi in svrhi vzgoje.

— Mi prekinjamo svojo vzgojo prerano in kar naenkrat. V vsaki civilizaciji najdete moške in ženske, ki se dalje učijo in katerih znanje raste, dokler ne umrejo. — Priznati moramo, da naša vsečilnišča in naše šole nas puščajo z nedopolnjeno vzgojo. Treba je dalje in stado učiti se doma. Ljudstvo moramo privaditi, da hoščamo vzorabljati javne knjižnice, in ljudi moramo navdušiti, da si bodo sami ustvarjali svoje knjižnice doma. Treba je vzpodhrati tudi one, ki so zaostali s svojo vzgojo, da se privadijo čitati knjige in da jih uživajo. — Tako pravi Nicholas Murray Butler, predsednik Columbia vsečilnišča.

— Vzgoja je bolj potrebna in bi morala biti bolj splošna v republiku, kakor pod vsako drugo obliko vlade. V monarhiji je moralo imeti ono malo ljudi, ki so poklicani, da vlajajo, nekaj vzgoje, ali nayadni ljudje naj ostanejo v nevednosti. Pod vlado aristokracije so plenički bili vzgojeni, navadno ljudstvo pa je bilo nevedno. Ali v republiki morajo imeti vsi splošno vzgojo in znanje: — John Adams.

— Roditelj, ki posilja svojega sina v svet brez vzgoje, oslepari državo z dobrega državljana in jo obdarji s človekom, ki bo njej v nadlogo. — Chancellor Kent.

— Moje mnenje je, da potreba demokratične družbe ni po večjem številu šol obstoječe vrste, — marveč po različnih metodah učenja in po mnogo večji pažnji napram poedinemu učitelju, kakor tudi po izurjenju učiteljev, zmožnih vzpodhrati zanimanje vsakega učence za svoje delo. V republiki bi moralna javna šola omogočiti vsakemu otroku, da doboli najboljšo mogočo vzgojo do katerega siboda leta ne le za najbolj poniženih aparatov, marveč le take stvari, ki so jih mogli sami izmisli in napraviti zase. —

— Reklo se je večkrat, da par dobrih knjig napravi učenjaka. Velike zbirke knjig, mnogokrat množična značaja, nas zbegavajo. Šolske knjige povzročajo vti — seveda nezavestno, — da ko se je človek naučil njihove vsebine, on nekaj zna — kot zgodovino, znanost ali matematiko. — Trohico znanja iz kakuge predmeta, dana učenemu, da se je naučil in ki jo zpet prednaša učitelju na predpisani način, nas vara s tem, da mislimo, da je to vzgoja. —

— Vzgoja je odločno in nadležljivo prizadevanje resno nav-

dahnjenega človeka, da s tem, da si nabira večje znanje, izuri svoje zmožnosti za opazovanje, mišljenje in premisljevanje. Dijak, v pravem zmislu besede, je človek, ki prihaja na vsečilnišče, da se posluži tamošnjih prilik za samovzgojo.

— Uman poizvedovanje iz lastnega nagona — v tem je vzgoja. Ali zmožnost za to treba pridobiti že v ranem življenju. . .

ČESA NAJ MATERE NE STO-
ELJO!

Ne hraniti otroka z drugim nego z maternim mlekom, razen ako je zdravnik drugače predpisal. Materino mleko je najboljše.

Ne dajte detetu pomirjevalnih sirupov.

Ne hranite ga ob nerdenih urah.

Ne hranite ga vmes med rednimi urami.

Ne dajte otroku ostankov zadnjih.

Ne dajte detetu čaja, kave, piva ali običajne hrane, ki jo odrašči.

Ne dajte detetu preveč hrane.

Ne dajte otroku euelja (comforter) v usta, s katerim dete vsejuje le zrak. Cuelj kvare otroška v usta, provzroča vetrove in dostikrat prenaša bolezni.

Ne dovolite, da dete sesa svoj palec.

Ne privezujte otroškega napravnika preteso.

Ne oblačite otroka preveč poleti v premalo pozimi.

Ne pustite nikogar, da bi poljužil vaše dete na ustih ali rokah.

Nikar naj dete z vami ne spi.

Ne zibalte deteta. Ako enkrat to začnete, ne boste imeli več mru.

Nikar ne pestujte deteta vsakrat, čim zajoka. Poskusite, da li bo imelo kaj uspeha, če ga malec zaobrnute v posteljki.

Nikar ne mislite, da je dete vedno lačno, kaderkoli joka.

Ne pokrivajte glavico, kadar spí, kajti dete potrebuje polno svežega zraka.

Ne pozabljujte, da grizene (kolika) je v splošnem znak ne-predvzetnosti.

Ne pozabljujte, da dete dostikrat joka, ker se je utrudilo ležati na eni strani in je preslabo, da bi samo zaobrnuto.

Ne pozabljujte, da dete dostikrat joka, ker mu je prevročen ali premrzo.

Ne pozabljujte, da dete dostikrat joka, ker je zaspano in je čas, da ga polžite v posteljo.

Ne pozabljujte, da dete dostikrat joka radi kakje igle, zato rabi večno varnostne zaponke.

Ne pozabljujte, da dete dostikrat joka, ker je mokro ali umazano ali ker ga napravnik odrga.

Ne pozabljujte, da dete dostikrat joka, ker je žeeno. Dajte mu peti nekaj hladne, poprej zavrete vode.

Ne pozabljujte, da dete dostikrat joka, ker je zaspano in je čas, da ga polžite v posteljo.

Ne pozabljujte, da dete dostikrat joka radi kakake igle, zato rabi večno varnostne zaponke.

Ne pozabljujte, da bo ta zdraviti liniment prodri skorji luknje ter dospel do bolega mestca.

Pain-Expeller odpomore zbranje in povrzo pravilo prehranje.

35 in 70 centov po lekarjah. Pasite na

tvorničko znakom Sidro.

F. AD. FICHTER & CO.
Berry & South 5th St.
Brooklyn, N. Y.

Site na: Joseph Triner Company
Chicago, Ill. (Adv.)

IZ SLOVENIJE

Smrtna kosa.

V Zg. Breznem je umrl v starosti 76 let Alojzij Odlaček, p. d. Š

KORZARJI.

(Nadaljevanje.)

8

Na zadku galijone se spusti vrv z lastavo in kastilijanske barve padejo na krov. Tomaž Trublet ves pobesnel v svoji zmagi, početa svilo pod nogami. Kakor vedno, je bil ob začetku bitke miren in preudaren med borbo pa se ga je pelastil krvav bes, ki je iz njega napravil neukrotljivega tigra. Niti popolno umičenje sovražnika ni zadostilo njegovemu nagonu. V tem trenutku se je zdele, da je vse končano: Zmagalci imajo sami ves krov in vse baterije, čreda premagancev se izmučena stiska v najglobljem dnu ladje. Od tam se čuje le še strahotno stokanje, pomešano s smrtnimi kriki, ganljivimi prošnjami in brezveznim jecljanjem. Tomaž pa preceja te ostanke španskih čet skozi neusmiljeno točo krogel. — Na krovu dobi vsak ranjenec brez usmittenja svoj sunek z nožem in trupla mrljev brez razlike gosto padajo čez krov v morje. Klanje pa se ne prestane. Samo Ludvik Gruenole se ga ne udrežuje več, marveč mu obrača hrbet in prekriža roki. Na sprednjem kastelu galijone se sprehaja sem ter tja ter se ozira po domači fregati, vozlanji z galijono ter po morju in nebui, da li se bliža še kak sovražnik, ali pa se ne pripravlja vihar? Ko je moštvo popolnoma pozabilo na mornarstvo in le morju, stražni poročnik s svojo nadadno vestnostjo nad dobrobitom celokupnosti.

Končno se uničevanje poleže. Od mnogo nad en tisoč borev, ki so branili galijono, jih živi še morda kakih tristo. Zmagovalci so prepričani, da so premaganci razoroženi, potem jih kakor ovec načnejo v kazematne v ladijskem trebuhi, kamor so se že itak poskrili. Na izhodne line spuste žezle rešetke in nadnje hrastove pokrove, vrhutega pa še postavijo k vhodu straže z nabasanimi mušketami. Sedaj je vse v redu. Tomaž Trublet še vedno trepeta v svoji besnosti in vihti ogromni svoji kravji sekiri. Le izteka se spomni, da je treba za pravo za vzetje ladje tudi še, da se poda v zapovedniški kastel, v veliko kajuto na koncu ladje, in se polasti tam nahajajočih se ladijskih parirjev.

Odpri se tja in četa tovaršev mu sledi.

Čim se odpro hrastova vrata v kapitansko kajuto, se zaslišijo iz uje divji kriki strahu, večina s temimi glasovi. Ni dvoma, na tem mestu jezbranji tudi mnogo žensk. In zares jih ni bilo malo. Ž njimi je bilo tudi dokaj moških, ki jih pa niso čuli tako razločno, ker so vplili mnogo manj glasno kakor ženske. Bili so potniki, ki večinoma niso imeli pojma o vojaški in mornarski obrti. Pri prvem strelu so se že vsi poskrili v to kajuto. Tu so se tesno gnetli krog visoke osebe z dolgo brado, dotojanstvenika, ki si ga mogel spoznati na prvi pogled po vijoličasti sutan in velikem prstanu z ametistom. Zares se je tudi z dotojanstveno kretnjo potavil proti avalu korzarjev in zahteval zase vse one časti in vse spoštovanje, ki gre njegovi eminemini, gospodu nadškofu iz Santa Fe de Bogota. — Njemu na vist je galijona razvila na velikem jamboru nadškofovsko zastavo, ki jo je Tomaž popresmal za znamenje zapovedujočega admiralja.

Tomaž stopi še nekaj korakov naprej in vihti obe sekiri, njegovi pa za njim. Ko pa zagledajo nadškofa, obstoje kakor ukopani, deloma presevčeni, deloma pa resnično prestrašeni. Bili so namreč vsi dobiti kristiani in katoličani in že pred sami mislijo na sakralej jih je streslo. Kakšne naskrileg pa naj bi bil hujši, ko će počasi roko na božjega sluge in mazilence Gospodovega? V najvrži naglici napogne Tomaž svoje koleno in predno izpusti sekire, že zaprosi duhovnika za blagoslov. Nadškofu se je pri tem pogledu vsak je svojo odvedel od kopice.

ODLIKOVAN KAPITAN

Kapitan parnika President Harding, Greming, je rešil s svojimi možimi posadko potapljaljajočega se italijanskega parnika "Ignazio Florio". V zahvalo mu je izročil v imenu italijanske vlade italijanski konzul srebrni pokal.

Tomaž Trublet bi bil v vsakem drugem slučaju kaznoval takša dejanja s takojšnjo smrtnjo, sedaj pa je sam sledil vzgledu svojih ljudi.

Svojo široko roko je izteka položil na ramo virketu rjavemu dekletu, ki je postal nekoliko vstrani od kopice svojih tovarišev in ki morda edina v celi čedi tudi na vriskala od strahu, ko so prihramili korzarji v kabino.

Tomaž Trublet je naenkrat vztrpel od poželenja in, predrč, je sedaj pobjdel. Rjava deklica, sama blela kakor mrlje in ves čas molčeča, ga opazuje z globino zene svojih širokoprtih brezdanjih črnih oči. Deklica je visokega, zelo lepega stasa in zamolko zlate polti. S svojimi majhnimi, ostrimi zobki si grize zdoljno ustnico in nekoliko kapljice krvne kraljeve pod ugrizkom.

Tomaž se ukloni svojemu poželenju in silovito plane na dokleta ter jo zgrabi za rame.

Ona se mu izmuzne z obupnim sumkom in mu skuša pobegniti.

Tomaž jo bliskoma zopet ujame in jo iznova pograbi. Ona se mu pa tudi to pot izmuzne, potem pa izpремeni način boje in se mu postavi po robu. V korzarjevem pasu tiči bodala. Deklica je izdere in zavihi, »pripravljena, da suna. Tomaž škoči za njo in surov smeh se mu izdazi. Toda deklica se zopet umakne za korak in obrne ostrožno proti sebi, obenem pa zakliče v tujem dialektru, pomež nem iz spanského v francoského. — Stoj ali pa se ubijen! In Crna gospa iz Macarene naj ti prekolumater, sestro in ljubico in naj jih se odpla vrativa v dolje prostorje, in potniki so se zgnetli skozi nje, vse veseli, da se sploh še najde zmanjševanje skrovitosti, četudi v ječi. — Toda ko so bili že znotraj in se pričeli pretevati in iskatki, niso bili vse. Mnogo žensk je moralost ostati zunanjih ladjah.

Nadadno se tudi niso pripetili nikakršni nedeli. Ni se mnogo krat zgodilo, da bi se bila trgovska ladja resno branila in mnoge uplenitve so se izvrstile sploh brez boja. Če so bile na ladjah ženske, so plačale navadno odkupnilo, kar so pač bile premožne ali revne. Res, včasih se je pripetilo, da so mornarji eno ali drugo zlorabili. Toda pogosti takšni pojavi niso bili. Večinka znotra je, če ljudje na kopnem navadno misljijo da mornarji, in zlasti oni, ki so ž dolgo na morju, kar hlepijo po ženskah! Nasprotno je res! Ni tako ne pomirja poželenj, kakor če se tako zdišči med nehom in vodo, če čutiš v vseh udih prijetno utrujenost od večnega plezanja, razvijanja in povijanja in če te po prsih in po hrbtnu boža mili in čisti morski vetrič.

To pot je bil razvoj dogodkov, sicer nekoliko dragačen, kajti krava v težka bitka je vugla borem, kajti kri, jim razburkala vse čute in vzbudila speče nagome. Čim so korzarji zagledali preplašene in plakajoče žene, zgneteve krog njegove svetosti nadškofa, se jim je vzdružilo močno in surovo poželenje, da se jih polaste. Čim je nadškof odšel in so bili moški ujetniki odpravljeni, so mornarji v instinktivnem trenotku nagona povahitali ženske, kajti jim je katera ugajala, mi pa tudi najbližje.

Severa's Gothardol.

Hišni liniment za mazanje zunaj ki hitro prežene revmatične in nevralgične bolečine.

Gena 50 in 60 centov.

Zahvaljuje najprej pri lekarju.

W. F. SEVERA CO.
LEADER RAPIDS, IOWA

G. Clemenceau:

Kako sem postal daljnovid.

Veliki francoski državnik je tudi šarmantan pripovedovalec. Pričujoča slika je posnetka iz njegove zbirke: "Judevski obrazci."

Tri leta je že tega. Bil sem v svoji sobi, ves poglobljen v zanimivo čitivo, kar mi naenkrat javijo "gospoda Magniera." Mislim sem, da je to ravnatelj "Evenement," ki me je nameval obiskati in sem zato rekel, naj vstopi.

Vrata so se odprla in zagledal sem lepega starčka, ki je bil še svež in rožnat, se kreple držati, toda imel očividno mnogo dobre preračunljivosti. Jaz moža ne poznam. Bela brada, rjava prijazno, bleščice belo perilo, malomeščanska sukna, vse to ga je delalo simpatično.

Tuje stopi bližje in pravi z dobrohotnim nasmehom:

"Prosim za dovoljenje, da sem obdržati klobuk na glavi, kajti ničesar se ne bojim bolj kašča vratjega nahoda."

Se predno sem odgovoril, je že pokril širok klobuk njegovo lepo plešo. Seidel je in se še vedno čudil, da ne smehljal. Na vsak način bi me rad spravil v dobro voljo. Čakal sem, kaj bo rekel.

"Spoštovani gospod," pravi "predvsem se vam zahvalim, da ste me pustili predse. Sicer pa se temu ne čudim. Moje imen mi odprije vsaka vrata. Če javijo gospoda Mayerja... Sedaj vas moram zapustiti. Da ste le zadovoljni z menoj, za drugo ne vprašam. Sedaj pa imam pri polkovniku Y... operacijo: pričakuje me."

Nisem mogel skriti svojega presečenja in to je mož opazil.

"Vaš obraz mi je priča, da me poznate," je nadaljeval z navidezno skromnostjo. "Bil sem si tega sreča v svesti. General baron X... in grofica Z... sta mi danes na vsej jutro zagotovljala, da sem najbolj poznana oseba v Parizu. Toda dovolj naj bo o meni, za vas gre tu predvsem. Že davno je vse hotel obiskati. Vsi moji prijatelji so mi opetovano pravili: "Obište ga, to vam je krasen človek, gotovo bo prav vesel, če more z vami malo pokramljati." Žalibog sem pa zelo zaposlen; mar ne? Oprostite mi torej, da nisem že prej prišel."

Jaz bi prav rad oprstil neznanec, toda ta je že prijateljsko nadaljeval.

"No, velecenjeni, sedaj mi pa odkriti povejte, kako vam gre?"

Odgovoril sem mu mehanično, da bi kaj mislil:

"Jaz, jaz se počutim prav dobro; hvala za vprašanje."

"Ah, dragi moj!" se oglaši moj novi prijatelj, žareč se od veselja. "Jaz sem srečen, da to siščim iz vaših ust! Sami veste, da je združenje moža vaše vrste za Francijo velikega pomena. Je pa res sreča, da se dobro počutite. Le čuvajte se. Toda jaz sem prepričan, da mnogo preveč delate. Mi vas počutujem!"

Kar zjala sem, ko so mi udarjale te besede po ušesih, vendar pa sem čakal, kdaj bo konec vsegda tega.

Toda ljubezni starec je že na daljnjem:

"Nekaj vam povem. Kar morete posebno čuvati, to je vaš vid. Kdo bi delal, če ima slabe oči ali pomankljiva očala? Toda ali res dobro vidite?"

Po pravici povedano, oči so mi zadnjih par tednov res malo opešale. Toda možak me je že jezik zato sem vstal in rekel trdo:

"Prav dobro. Imam še izvrstne oči."

"Hvala Bogu!" je vzkliknil trdovratnež in obsedel! "No, ker imate tako dobre oči, pa si oglejte tiser." In pomolil mi je pred nos nekaj miniaturno izdajo biblije v krasni obliki.

Komaj je odprem, možiček nagnuo vstane, mi položi roko na ramo in reče s sočutjem:

"Zakaj ste me varali? To ni lepo. Od vas bi tega ne pričakoval. Kaj? Pravite da dobro vidite; toda videl sem, kako daleč ste knjigo držali, da bi čital tekst. Vi ste daljnovidni in še prav zelo. Leta včasih oči je opešala. To se je treba pravočasno preskrbeti! Ah, to pa ni lepo, da ste me varali!"

ne ve bolje za ceno kot jaz, ki sam izdeluem očala, razumete? Kdo bi si mislil, da se bova prepričala za uslužo, ki sem vam jo pravkar izkazal..."

Moja skopost ga je očividno užila. Zato je tiko pristavil:

"Dajte mi bitro trideset francov, pa vam grem."

Od tega dne sem daljnovid. Omenim naj še, da sem poznej za ubito steklo v očalah tega gospoda Mayerja plačal božih štirideset soujev.

Pruski minister obdolžen pijačnosti.

Iz Berlina poročajo: Na seji pruskega deželnega zbora je prislo do nenavadnega incidenta. Narodno-socijalistični poslanec Giesler je izjavil tekom nekega svetega govora da je nekaj nezasluženega, da so videli ministra Hirscherja na Dunaju na Marienhilferstrasse v dymljivji damski družbi pijačnosti. Minister Hirscher je repleiral, da je Gieslerjeva trditev infamija laž in obrekovanje.

ISČEM SLUŽKINJO

za pomoč v kuhinji v kampu, naj bo dekle ali žena z možem, brez otrok. Mož lahko dobi delo pri sekanju lokov in tajsov. Pisite na: Frank Debevec, Box 11, Corydon, Pa., Warren Co.

SLOVENSKI AMERIKAŠKI KOLEDAR za leto 1926.

Letos mu je cena 50¢

Naročilu priložite znamke, moneder, ali pa gotov denar v priporočenem pismu. Pratiko Vam posljam takoj in koledar pa kažnoridno bo gotov.

Prejeli smo tudi večjo zalogu knjig, ki bodo v listu Glas Narda priobčene.

GLAS NARODA,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

SKUPNO POTOVANJE V JUGOSLAVIJO IN ITALIJO

ZA BOŽIČ

s parnikom

"PRESIDENTE WILSON"

kateri odpluje

dne 24. novembra, 1925

Potnike bo spremjal do Trsta in Ljubljane naš dolgoletni uradnik Josip Rems, ki bo z jedno pazil, da bodo imeli vsi potniki udobno potovanje in pazil za njih prtljago.

Cena voznemu listu III. razreda do Trsta \$100.00 z vojnimi davki vred, do Ljubljane pa \$101.06; vojni listek do Trsta in nazaj stane pa samo \$162.00 in \$5.00 vojni davek, nedržavljeni plačajo tudi "head tax".

Kdo hoče preživeti božične praznike v krogu svojih staršev in sorodnikov ter vzbudit spomine na svojo nežno mladost, slišati zvonov domačih cerkva in mile pesmi ob polnočni, naj se čimprej priglasti; na razpolago imamo na parniku kabine III-razreda v posebnem oddelku, tako da bodo naši potniki čisto za sebe.

Zunaj ostanete lahko eno leto ter se vrnete v Združenje države ne oziroma se na kvoto s tem, da dobite ameriško vladno dovoljenje za potovanek. Prošnje za takšno dovoljenje preskrbljujemo mi.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Popolnoma varno naložite denar v

LJUBLJANSKO POSOJILNICO

V Ljubljani, Mestni trg štev. 6, Jugoslavija

GOSPODAR PLAVŽEV.

Francoski spisal Georges Ohnet.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

16

(Nadaljevanje.)

Kupil je zelo lep zaročni prstan, velik safir, obdan od demantov. Že je videl pred seboj Claire, kako mu bo podala, sladko smehljače, svoj rožnati prst da ga sam okrasi z zlatim obročem. Sedaj je postajala stvar resna. Ta prstan je bil prvi člen verige, ki naj bi kmalu spojila oba.

Na večer pred svojim odpotovanjem je zapazil vojvoda pri povratku iz gledišča nenavadno živahnost v klubu. Pričel je pozvezovati ter izvedel, da se bo vršila v slavnostni dvorani izanadna predstava. Odlično, izbrano občinstvo je bilo navzoče da čuje "Vzgojo princeze", opereto, katero sta sestavila dva nadarjeni moža iz najboljših družabnih krogov.

Pričakovalo se je velikega uspeha in celi svet je prišel zelo zgodaj, da si zagotovi dobro mesto. Prostorni vestibul je bil že poln ljudi, elegantnih dam in prav tako elegantnih gospodov in prepoveden z duhom izbranega parfuma. Mesto da bi šel spati, kot je nameval, je izročil vojvoda svojo suknijo nekemu lačaju ter sledil vstopajoči množici.

Tako določi pogosto povsem malenkostni dogodek usode ljudi. Ko se je edločil vojvoda, da posluša opereto, ni niti malo slutil, da bo s tem korenito izpremenil celo svojo bodočnost.

Slavnostna dvorana je bila sijajno razsvetljena. Sedeži so bili večinoma zasedeni in vojvoda se je obrnil proti skupini moških, med katerimi je poznal nekaj priateljev. Sredi med njimi je kraljeval gospod Escande, mlad notar ter bodoči dedič milijonov. Govoril je edvajno, a kakor hitro je zapazil vojvoda, je umolknil. Presenečen, z odprtimi ustimi, je zrl na vojvoda, ki se mu je smehljače bližal. Nemadni, globoki molk naokrog stojecih je bil prekinjen le od vzkoka: — Ah, to pa je res škoda!

Ta pripomba je prišla iz ust velikega, starega, plešastega gospoda z rdečim obrazom, kojega obleka je razodevala prejšnjega trgovca. Veliki demantni gumbi so blesteli na njegovi srajci.

Blinig je stisnil svojim priateljem roko, in presenečen od molka, ki se mu je zdel skrajno zgovoren, je ravno hotel vprašati, zakaj je njegov prihod vzbudil tako zadrgo, ko se je omenjeni star gospod obrnil proti nekemu priatelju vojvode ter mu zavpil v uho takoj glasno, da je lahko slišal vsakdo: — Prosim, dragi priatelj, predstavljaj pa se je odločil.

— Moj dragi vojvoda . . . Gospod Moulinet . . .

— Industrialec — je dostavljal živahnino mož z demantnimi gumbi . . . bivši sodnik pri trgovskem sodišču . . . Z ginjenim obrazom in odločno krenje je prikel roko mladega moža ter nadaljeval:

— Imam čast, gospod vojvoda, poznati vašo družino. Gospodje na Moulinetu, moja hčerka, je bila vzgojena z gospodinjo de Beau-Beau, vašo sestrico, v istem samostanu. Da, gospod moj v Sacre-Coeur, prvem vzgojnem zavodu Pariza . . . Za mojo Athenais pa mi ni bila nobena stvar preveč . . . Najboljše se mi je zdelo komaj dolosti dobre zame . . . Prosim vas, vrjemite mi, da sem z velikim obžalovanjem cel založnostno novico . . .

Ze par trenutkov, je delal gospod Escande čudne kretanje. S svojo roko je delal brzjavna znamena, ceptal z nogo ob tla, a vse zmanj . . . Gospod Moulinet, ki je bil preveč zatopljen v svoje sporocilo ali ki nalašči hotel razumeti teh znakov, je nadaljeval s svojimi izrazi socijatu . . .

— Oprostite, — ga je prekinil vojvoda, — ne razumem vas . . . Vi govorite o založnosti sporocila, ki se tiče naše dražine in posebno gospodinje de Beaulieu. Ne vem, kaj naj to pomeni. Prosim vas, pojasnite mi bolj določno.

Razburjenost gospoda Escande je dosegla svoj višek, ko je Moulinet molčal, s sklonjeno glavo, kot da mu je odgovor mučen. Mladi notar je vsedel tega reke, ko se je približal vojvodi:

— Moj Bog, dragi vojvoda, — je pričel s slovenskim glasom, — neizmerno obžalujem, da boste na tem mestu in danes izvedeli žaločno dejstvo, katero je gospod Moulinet ravnokar omenil . . . Ker pa bi jutri isto izvedeli, se ne pominjam se nadalje ter vas hočem obvestiti o tem dogodku. Ravno ko ste vstopili, sem pripovedoval gospodom da sem po svojem povratku iz Anglike kot prvi izvedel, da je proces, katerega je naperita družina de Beaulieu proti stranki, izgubljen, ne da bi bil možen priziv . . .

Ob tem nepričakovanim poročilu je vojvoda prebledel. Izguba tega procesa s katerim je spojila markiza tako visoka upanja, je pomenjala uničenje Claire. Gaston pa si je z vso svojo nemirnostjo prizadeval prikriti svoj strah ter je odvrnil s karajčim povdarkerom:

— Dovolite mi, dragi notar, da se tiče družine de Beaulieu. Ni sem mislil, da bodo nudile zadeve mojih snov za zabavo neprizadetih in za obrekovanja. Zelo bi vam bil hvaležen, če bi bili v bodoče malo bolj zaprti in molčči . . .

Mladi notar se je stresel pri teh besedah. Mišice njegovega obraza so drhtale na razburjenja, zmajal je z glavo ter pričel z užajenim povdarkerom:

— Moj dragi vojvoda, pomislite vendar . . .

(Dalje prihodnjic.)

RED kratkim smo razposlali naše žepne koledarčke za leto 1926. Ako ga niste prejeli vsled preselitev ali ker nimamo Vašega naslova, izpolnite odrezek in nam ga pošljite, nakar prejmete koledar.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Pošljite mi Vaš koledarček za l. 1926. na sledeči naslov:

Ime in priimek . . .

P. O. Box ali ulica . . .

Mesto . . . Država . . .

BOŽIČNI IZLET V DOMOVINO HITRA POT V JUGOSLAVIJO PO FRANCOSKI ČRTI

preko Havre

Sest dni preko Atlantika Najkrajša pot do Ljubljane

s svetovnoznamenimi parniki na olje.

"PARIS" odplije iz New Yorka 5. DECEMBRA

Udeležite se tega izleta, ki bo pod posebnim nadzorstvom Mr. Geo. Shireya, posebnega zastopnika našega pittsburghskega urada, ki bo popolnoma na razpolago jugoslovanskim potnikom tekom vse vožnje ter bo skrbel, da bodo v vseh ozirih zadovoljni.

Parnik odplije naravnost v Havre in potnik se izkraja na pokritem pomolu, ne da bi se jim bilo treba presedadati v prostoru. Edino potniki francoske proge imajo to prednost.

Uljudna postrežba in domača hrana, prizadovljena posebno za jugoslovanske potnike. Vsi potniki so v krasnih kabinih za 2, 4 in 6 oseb. Opravljenje so z električno svetlobo, tekočo vodo itd. Prtljaga dobes z vami do cilja.

Za podrobnosti glede cen, povratnih dovoljenj itd., vprašajte našega zastopnika v svojem mestu, ali pišite naravnost nam v svojem maternem jeziku.

PRIŠTEDITE DENAR TER KUPITE LISTEK ZA TJA IN NAJAJ!

FRENCH LINE

19 State Street

New York, N. Y.

Najbolj zagoneten slučaj detektiva.

(Konec.)

— V Broomrapeu vam bom dal poskusiti najfinjejše jabolko, ki ste ga sploh kdaj jedli, — je dejal. To je naša največja špecialiteta. Ni boljšega namiznega jabolka na svetu.

Skušal sem ujeti Borrettov pogled, toda ta je na videz malomarno zrl na mizo. Henniker je nadaljeval svojo razlagu o jabolkah in njih gojenju. — Ko je pa dejal:

— Pri cepljenju mladič jablane je treba paziti na dve važni stvari . . . je moje sreči kar naenkrat prenehelo biti, kajti spomnil sem se, da mi je čisto iste besede govoril ponoči v sanjah. In v tem trenutku je ravno tako blazno izgledal. Mene je bilo kar groza.

Tu sem izmenjal pogled z Borrettom in razumel sem, da se je on istega spomnil kot jaz.

Kmalu nato smo se dvignili in odpeljali. Henniker vso pot ni več govoril o jabolkah, temveč pravil o svojem življenju in sorodnikih.

Ogledal smo si Broomrapi. Pošesto je bilo res zelo lepo, toda malo zanemarjeno. Vzel sem ga poceni v najem, in ko smo se zopet peljali nazaj v hotel Kent, me je Borrett pomenljivo pogledal, kot bi hotel reči: — Sedaj prepustite vse meni in ne vmešavajte se prav nič.

Henniker, ki je bil zelo dobre volje vsled sklenjene kupnine, je dejal kar tako mimogrede:

— Mr. Henniker, ali ste morda poznali gospo Langworthovo?

Tu sem jaz natančno pogledal Hennikera, toda vprašanje menda ni napravilo nobenega utisa nanj.

— Vi menite ono ubogo damo, ki je umrla v hotelu Kentu? — je vprašal.

— Da, — je dejal Borrett. — Misil sem, da bo pri tem jezno gledal, toda motil sem se. Izgledal je kot navaden duhovit možak srednjih let; toda jaz sem spoznal, da je sedaj pri svojem delu.

— Da, — je ponovil prijazno. — Čul sem, da so bili oni ljudje vaši podnajemniki. Prav neprizadetih in za obrekovanja. Zelo bi vam bil hvaležen, če bi bili v bodoče malo bolj zaprti in molčči . . .

Mladi notar se je stresel pri teh besedah. Mišice njegovega obraza so drhtale na razburjenja, zmajal je z glavo ter pričel z užajenim povdarkerom:

— Moj dragi vojvoda, pomislite vendar . . .

(Dalje prihodnjic.)

Ali ste že malo bližje rešiti problem začarane sobe? Kaj ima Henniker opraviti pri vsej stvari?

Borrett se je držal izredno resno.

— Dragi moj, — je dejal, — vse to so stvari, ki leže izven delokroga mojega razuma. Vi z vašimi sanjami ste me spravili na misel, da je Henniker v zvezi s smrjo gospe Langworthove. Prej nisem imel pojma o tem. In kaj pravite vi k temu?

— Da je to vsekakor nerazumljivo.

— Nerazumljivo? Nadnaravno pa menda ni, kaj! Menda ste prišli do istega prepirčanja kot jaz, da je možak blazen. O tem ni dvojna. Ali ste videli njegov obraz prej in sedaj? In priznal je, da je bil velik prijatelj, da, zelo velik prijatelj gospe Langworthove. Ali ste opazili njegov obup? Za svojo osebo se prav nič ne bi edil — tu je prenehal in po kratkem molku nadaljeval — da, povedati sem vam hotel, da ne slutnje ne varajo in da me prav nič ne more presemetiti . . .

Spet je prenehal, kajti moj brat je priletel v sobo. Tako sem spoznal, da nekaj ni v redu. Stopil je naravnost k meni, zgrabil za poln kozarec, finega žganja, ki je stal pred menom in ga izplil v dušku.

— Nekaj strašnega se je pripetilo, — je dejal šepetaje. — Prišel sem v twojo sobo, da ti vzamem cigare . . . Leži preko postelje in drži napolj odjedeno jabolko v roki. Brrr . . . Daj mi še eno žganje. Kar groza me je! Za božjo voljo, kaj strašna stvar!

Borrett ni hotel ničesar več čuti. Pomembno mi je pokimal, vstal in odšel naglih korakov. Saj mi je ravnonkar povedal, da ga ne more nič več presemetiti.

Z bratom sva se vrnila v London z ekspresom ob peti uri deseti minut.

Dva dni pozneje sem v časopisu čital o samomoru Hennikera, ki mi pa pravzaprav ni bilo nič novega.

Možak se je zastrupil. Poleg njega so našli izpraznjeno steklenko. Analiza je dokazala, da je bil v nji strup, znan pod imenom khat. Toda o slučaju Langworth ni bilo omenjene besedice. Hennikerkjer stric je izjavil, da mladi mož ni bil normalen in da je njegova mati tudi izvršila samomor.

To je vse, kar sem zviedel. O Borrettu ni bilo ničesar čuti. Ker je bil Henniker mrtev, seveda z najemom Broomrapi ni bilo nič in jaz sem bil prav vesel, da z vso stvarjo nisem imel ničesar več opraviti.

Čez nekaj mesecev sem dobil brzjavko od Borretta, da me objiče po pol devetih zvečer.

Ko je stopil v mojo sobo, sem se silno začudil. To ni bil krepki, živahni, zdravi Borrett, kot sem ga bil zadnjči videl, temveč bled, bolhen možak.

— Menda še vedno čakate, — mi je dejal, — da vam razložim zadevo? *

— Res je, kaj pa je pravzaprav bilo?

— V par besedah vam hočem povedati, kaj sem odkril. Sicer pa vse skupaj itak nima smisla, ker je možak mrtev.

— Henniker?

— Da, Henniker je bil ljubimec gospe Langworthove. Nastopal je tudi v maski in pod imenom Pelham. Živel je neke vrste dvojno življenje več let. Kot veste, je bil blazen. Zato ga ne smemo soditi.

— Glas Naroda — — — — 3

Neki dan vam bom več o tem pravil.

— In kaj je s strahovi in duhovi v tisti hotelski sobi?

— Od takrat ne straši več in mislim, da bo mir za vedno. Vsaj stari Konrupt je tega mnenja.

— In kako si razlagate prikazni strahovi?

— Tega vam pa ne morem razložiti, — je odvrnil Borrett in je temno namršil obrvi. — V take stvari se nočem mesti in se ne bom nikdar vmešaval. Vsakdo, ki se vmešava v enake zadeve, ravna zelo nespametno. Jaz sem začel z raziskovanjem, a sem ga kmalu opustil. Na tem potu se namreč nahaja blaznost, Mr. Ivory!

Kretanje parnikov - Shipping News

- 17. novembra: Bremen, Bremen.
- 18. novembra: Berengaria, Cherbourg.
- 19. novembra: Zealand, Antwerp; Westphalia, Hamburg.
- 21. novembra: Pres. Wilson, Trst; Berlin, Bremen.
- 22. novembra: Mauretania,